

dulo meditatus, minime æquum arbitrabatur, Melitenses in Aegæum, mariaque Venetis insulis propinqua sese inferre; in eorum navigia, licet infidelium mercibus onusta, inquirere; eo & mercaturam & navigationem tolli. Itaque penitus illos ab excursionibus in Orientem intercludere, atque in Africam amandare animo agitabat. Navigium magnus Magister restitui jussit, atque ad Pontificem literas dedit, quibus inter cetera magis illi infidelium, quam Melitensium res cordi esse conquerebatur; superiori bello Hierosolymitanas triremes Venetis præsto fuisse, Melitensi neque palam neque occulto a Republica adjutos esse. At Xystus, qui ea in re totius reipublicæ christianæ negotium agi arbitrabatur, in sententia permanebat, ut ab Ionio, Aegæo, Hellesponto Melitenses abstinerent, Numidiam remotioraque loca peterent.

Cum vero in id maxime urgeret, ut omnium dissensionum causæ inter Principes præciderentur, Federico Cornelio, Cardinali, Venerias proficiscenti, Florentia iter habere jussit; ut, cum Francisco colloquio habito, navigationis controversias inter ipsum, ac Venetos componere adniteretur, præcepit. Is ad urbem accedens, quæ cum Magno Duce Xysti nomine egerit, Principi ac Patribus expositis, Leonardus Donatus Consilii, Aloysius Michaelius continentis Sapientes, qui cum Cornelio tractent, a Senatu leguntur. Sed neque tunc, ob varias ortas difficultates, quidquam confici potuit. Ceterum eo in primis Senatorum curæ & cogitationes convertebantur, ut cuncta, quibus pax turbari posset, amoverentur. Quamvis enim Amurathes adhuc Persico bello distineretur; nihilominus decennio jam elapso, utrimque fessis attritisque viribus, verendum erat, ne tandem, uti crebris nuntiis afferebatur, bello finis imponeretur; qua in re multa curiosa hominum disquisitione discebantur. Erant qui, tantam jacturam ægre ferente Amurathe, ex veteri majorum instituto, ei nulla in re concedente, trahi bellum posse, arbitrarentur. Alii contra existimabant; Demircapi, Testi, Carso, Vano, aliisque munitis arcibus (quod minime Suleimanus fecerat) captis, difficulter ea provincia pelli Amurathem posse; quippe qui cum iis bellum gereret, qui muniendarum expugnandarumque arcium ignari, parum tormentis, quibus hodie bella conficiuntur, valerent; quantalibet ve-